

VÁCZI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési ára: Egész évre 12 kor.,
félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 24 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

KONCZ JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesegyház-tér 7. szám

Megjelenik minden csütörtökön.

Nyilt-tér sora 60 fillér.

Hirdetések árszabály szerint.

Magánügy-e a vallás?

3. A vallás az állam lelke.

„Mi nem akarjuk a vallást eltörölni, mondotta egy szocialista vezér, csak kinek-kinek tetszésére bizzuk, vegyen-e részt, vagy pedig nem azokon a hókusz-pókuszokon, amelyeket a templomokban csinálnak. Azt azonban követeljük, hogy az államnak semmi köze se legyen a valláshoz, s ne kényszerítsen senkit sem arra, hogy gyermekeinket vallásosan neveljük. Épen ezért az iskolákból ki kell küszöbölni a vallásoktatást.“ — Ugyanugyan, hát az államnak semmi köze sincsen a valláshoz? Azt mondja meg nekem az a felvilágosodott vezér, milyen lenne annak az államnak a belélete, amelyből számúzve volna az engedelmesség, s mindenki azt tenné, amit épen akarna; melyben hoznának ugyan törvényeket, de senki sem tartaná meg azokat; melyben senki sem tisztelné az előjárókat, s parancsaiknak fittyet hányának? Valjon fennállhatna-e az ilyen állam? Kétlem, hiszen a társadalmi életben egyike a legszükségesebb elemeknek az engedelmesség! De ugyan mit szólna akkor, ha élete párja odahaza épen úgy gondolkodnék, mint ő, s cselekednék úgy, amint neki tetszik? Mosolyogna-e, helyeselné-e, ha történetesen, mikor fáradtan haza érve a nehéz munka után, ott hon teritetlen asztalt találna csak azért, mert ma nem volt kedvére az asszony-nak a meleg tűzhely mellé állni és az ebédet elkészíteni? Azt hiszem, inkább hallgatna arra a korgó kis kazánra odabent, mint felesége magyarázatára, s az ebéd helyét és idejét aligha valami kellemetes szórakozás töltené be. És valjon nem volna-e mulatságos dolog, ha valamit parancsolna a gyermekének, s az ahelyett, hogy engedelmeskednék, hát folytatná előbbi játékát, s a fáradt apának kellene maga-magát kiszolgáltatnia! Bizonyára üstökön kapná, s úgy tanítaná meg az — engedelmességre. De mi jögon tenné ezt? Hát ki mondja azt, hogy a feleségnek, gyermeknek engedelmeskedni kell, mikor ők is egyenrangúak, s ők is keresnek, ők is hozzájárulnak az élet fentartásához! Ki mondja azt, hogy

az apát tisztelni és szeretni kell, s az ő parancsainak engedelmeskedni? Az az anyyira üldözött vallás, mely beleoltja a gyermek szívébe, hogy a szülők az Isten helyettesei, ők gondoskodnak, míg kicsinyek, mindenről, s ezért nekik szeretettel kell adózni s engedelmisséggel, mert ha nem engedelmeskednek — akkor majd az Isten fogja őket megbüntetni. És abba a naiv, ártatlan lélekbe inkább bevésődik az Istentől való félelem, mint az otthoni büntetés, mert az utóbbit megszokja és fel se veszi, sőt a legtöbb szülő anyyira gyenge, hogy a gyermekét büntetni sem tudja. Mi lenne az ilyen gyermekből, ha a vallás nem védéné a szülők jogait, s nem fedné, nem korholná őket helytelen és rossz viseletükért?!

Ime mennyire szükséges az engedelmesség! És ezt talán az állam elnyerné a vallás nélkül? Sohasem! Hiszen ha a vallás nem volna, s ennek a szolgálai nem hangoztatnák folyton, hogy a törvények lelkiismeretben is köteleznek, hogy az Isten mindenütt jelen van, s mindig látja, valjon eleget teszünk-e kötelességünknek, bizonyára senki sem tartaná meg a törvényt, a rendeletet, a szabályzatot, amint tényleg nem is tartják meg, ha csak a törvény őrei nem állnak az ember háta megett. Mennyit tudnának erről mesélni az irodák, a műhelyek, a kereskedések, hogy miként folyik ott a munka, ha nincs ott a főnök, a — macska, hát bizony czinczognak az egerék. A modern munkások már kiszabják a munka árát, — de a szolgáltatást nem, sőt még azt sem végzik, amit ígértek. Hiába áll a hátok mögött a pallér, vagy más munkavezető, meggy szépen az — amerikázás. S ugyan miért? Azért, mert nem ismerik lelkiismeretbeli kötelességnek, hogy a kapott bérért egyenértékű munkát is adjanak; mert ők már felvilágosodottak, mert nekik a vallás humbug, ők már attól a pogány sötétségtől, butaságtól — szabadok.

Az olyan államban, hol az ilyen téves vélekedések felburjánzódtak, lábra kaptak, ott sajnos, meglátszik már nagyon is az eredmény a fizetett — munkán. De hi-

szen védik ők is a maguk igazát körömszakadtáig, s hivatkoznak „óriási szellemekre“ — „nagy férfiakra“, kik az ő gárdájuk nézetét vallották. Egy-kettőt megszólaltatok én is, olyanokat, kik önmaguk ellen beszéltek s így kétségkívül az igazat vallották akkor, mikor így nyilatkoztak, mivel nem volt bátorságuk azt letagadni. Woltaire, ez az istentelen forradalmár, ki minden ellen összeesküdött, ki előtt ég és föld semmi sem volt, mit mondott? *„Ahol megállapított társadalom van, ott szükséges a vallás. Törvény örökös a nyilvános, vallás a titkos büntények felett. A vallásos elvek az emberi nem fentartásáért szükségesek.* Midőn Róma oly embe- rektől kormányoztatott, kik Istenben és a jövő életben nem hittek, tönkre ment. Oly közönséges volt a megmérgezés, mint a megvendéglés; a gyilokkal való megölés, mint a testvéri ölelés. Ha e szokások tovább tartottak volna, Olaszország elhagyatottabb lett volna, mint Peru a betörés és megtámadás után.

Woltaire beszél így, pedig azt hiszem, nincs ember a föld kerekéségén, ki rá merte volna fogni, hogy „ez a nagy ember“ vallásos lett volna. Ők maguk elismerik tehát, hogy igenis a társadalomnak, az államnak szüksége van a vallásra, vagyis: a vallás nem lehet magánügy.

S valjon fennállhatna-e a társadalom, ha kivetnők belőle a köteles tiszteletet a felebbvalók iránt, ha mindenki ajakán hordozná e veszélyes jelszót: Mi jögon parancsolnak nekem, s miért kell nekem engedelmeskednem, mikor mindnyájan egyenlők vagyunk?

Halálra ítélnék valakit, s már a vesző helyen áll a deliquens, hogy végrehajtsák rajta a reá kiszabott büntetést, s ime most a hóhér megtagadja az engedelmisséget, s nem ismeri el felebbvalójának a bíróságot! Mit csinálna ilyenkor az állam?

Tűzbe indul a katonaság, s már pereg a dob, hangzik a jelszó, hogy rohamra — előre! és a katonák még sem mennek. Miért haradjunk a fűbe — gondolja valamennyi — s egy golyó a tiszt szívébe, egyszerre feloldja őket az engedelmisség alól.

Esküvel fogadták, hogy a királyt el nem hagyják, saját testükkel védelmezik. Sokat tudna erről az esküről mesélni a szegény Obrenovics

Sándor, ha úgy az Isten megengedné neki, hogy még egyszer megjelenhetne közöttünk. S miért mindez? Mert kihalt az emberek szvéből a hit, az Istentől való félelem! Lám a vallás az, mely kötelezővé teszi mindenkinek, még pedig lelkiismeretben kötelezővé, hogy engedelmeskedjenek a felebbvalóknak, az előjáróknak, mert az Isten akarata ez. Ilyen az Isten akarata, azé az Istené, kitől minden hatalom származik, s aki e hatalmát az előjárók által gyakorolja. Annak az Istennek akarata ez, kit jó dolgukban az emberek nem ismernek, megtagadnak, szerencsétlenségükben átkoznak, az utolsó pillanatban pedig, mikor már az ajkuk szélén van a lelkük, le akarnak húzni az égből. Így volt Voltaire is. Róla írta egy másik istentelen társa, Rousseau ezeket a jellemző sorokat: „Ha ezen ember Európában fog meghalni, kereszt lesz a kezében, de ha a Ganges partján, Indiában, úgy egy szentelt tehénfarokot fog elhülő szívére szorítani.”

Miért változnak át úgy az emberek a halál pillanatában? Mert akkor már érzik az Isten közellétét, azét az Istenét, kiről most már tudják, hogy van neki hatalma, hogy ezt a nyomorult férget, az embert, akkor, amikor akarja, összezuzza, megsemmisítse.

Milyen érdekes egy fejedelem nyilatkozata, kinek valószínűleg már tapasztalatai voltak e téren, s ki az embereket aszerint mérlegelte, amennyiben megtartották hitüket, vagy pedig kérkedtek azzal, hogy ők mindenféle babonának és régi meséknek az ellenségei. „Nem török udvaromban olyan embereket, kik Istenben nem hisznek, mert ha ilyenek volnának környezetemben, minden percben a megmérgezésről tartanék és minden reggel első gondolatom volna ellenmérget venni.” — Remek bírálata az istentelen, vallástalan embereknek! Avagy nincs-e ez így napjainkban? Hiszen a szabadság, egyenlőség és testvériség hangos hirdetői maguk bizonyítják, hogy ennek a fejedelemnek nagyon is igaza van. Manapság már az életéhez sincs joga senkinek, mert afelett

mások rendelkeznek saját jószántukból. Hány-szor elnéztem azokat a szerencsétleneket, akik sztrajktörök voltak, s emiatt életükkel lakoltak. Életükkel, mert az elvtársak gondoskodtak arról, hogy többet a sztrajkot meg ne törhessék. S az a szegény, szerencsétlen pedig egyebet sem tett, mint védte nyomoruságos életét, s övéinek existenciáját, védte azzal, hogy a mindennapi kenyeret nem akarta, nem volt lelke megtagadni ártatlan gyermeitől.

De ha az ember élete olyan semmi dolog, milyen hitvány, milyen haszontalan fogalom akkor az embernek vagyona? Mert ha megölhetnek engem büntetlenül, akkor bizonyára elvehetik mindenemet büntetlenül, akkor úgy bánhatnak velem, amint épen akarnak, amint az az erősebbnek tetszik! Akkor minden az erősebbé lenne, s a gyenge, a tehetetlen megsemmisülne, ha nem — parirozna. Vessük el tehát a vallást, s tapasztalni fogjuk következményeit: saját magunkat fosztjuk meg majd legegységibb jogainktól, saját magunknak kovácsoljuk majd a szétörhetetlen rabbilincseket. Nem lehet tehát a vallás magánügy, mert az egész emberiség élete, léte van hozzáfűzve!

De fordítsunk egyet a dolgon! Hátha a fejedelmek szívéből, vagy azokéból, akik a hatalom polczán állanak és az állam ügyeit vezetik, hiányoznék a vallás, mi történnék akkor? Micsoda? — a jogsátság egész sorozata! Montesquieu mondta az egyik gyűlésen, hogy ez esetben: „A vallástalan fejedelem hatalma határt nem ismerne, vadállat lenne, mely csak akkor érzi, hogy szabad, midőn mást szétzaggat és felfal”. Vallás nélkül a hatalom zsarnokság, mely nem ismer határt és gátat, nem méltányosságot és jogot, hanem féket vesztve dühöng, s mindent letipor, ami csak keze ügyébe kerül. A vallás az, mely a fejedelemnek is a fülébe kiáltja, hogy a hatalom nem azért adatott neki, hogy azzal visszaéljen, hanem hogy mások jogait tiszteletben tartsa, sőt védelmezze az erősebbekkel szemben.

Mikor a francia forradalom hadat izent az

Istennek, s Páris legszebb templomát az ész kultuszának szentelte, akkor felállt a vezető férfiak egyike és így szólt: „Ime a vallás, — valljuk meg minden nemzetek és századokkal szemben, ha a francia nemzetnek szükséges a szabadság, nem kevésbé szükséges az Istenben való hit; minden gyülekezetek csúcsaira függesztjük fel ismét a keresztet, s ne döntsük meg a közös rendnek utolsó eszközét”. Elégé világosan mondja tehát honfitainak, hogyha élni akartok, ha nem akarjátok a francia nemzetet sirját megásni, úgy el kell fogadnotok ismét a vallást, el az Istent, mert ez az utolsó mentő eszköz. Ez az utolsó menedéke az államnak, mely alá futhat szorongattatásában, mely biztosan megoltalmazza, mert az Isten áll mellette, Ő kezeskedik védelméért. Vallás nélkül nincs más, mint forradalom, s a forradalomban gyilkolás, rablás, fenekestül való felfordulás.

Hiszen mi fűzi össze az embereket? Nemde a szeretet? Ez az a kapocs, mely egymáséva teszi a férjet és feleségét, ez az, mely az atyához és anyához köti a gyermekeket, ez az, mely két, vagy több jó barát szívével egybe olvasztja, s egygyé teszi. A szeretet az állam-összetartó ereje. Mert mi volna e nélkül? Mindenki nem embertársát látna a másikban, kit szeretni kell, hanem versenytársát az életben, kit csak gyűlölni lehet; nem azt a segítséget, mely támogatja őt is céljai elérésében, hanem egy akadályt, melyet el kell tennie láb alól, ha boldogulni akar. Ellenségét látna az ember mindenki, kitől szabadulni kell mindenáron, s így gyilkolás, rablás és fosztogatás és ezekkel együtt a bűnök utálatos sorozata volna napirenden. Irtsuk ki tehát a szeretetet, s ebbe a borzasztó helyzetbe esünk azonnal. A szeretet pedig a vallás keblén pihen, szeretet vallás nélkül nem létezik. Mert a vallás mondja, szeresd felebarátodat, szeresd pedig úgy, mint az Isten szeret téged. Ha tehát megszűnik e parancs, megszűnik az eredmény, s felbomlik a társadalom. Nem lehet

T Á R C Z A.

Melyik is ért többet?

Az Úr oltárához
Közeleg egy delnő,
A cselédje kosarában
Egész virágerdő.

Gyöngyvirág koszorúk,
És szebbnél-szebb rózsák...
Odarakja, feldiszíti
Azt az egyik oltárt.

Aztán visszafordul
S a templomhajóban
Végignéve, csak azt lesi,
Látták-e őt sokan?

És amíg ez történt,
Az oltár lépcsőjén
Imádkozik egy asszonyka,
— Csak kendő a fején.

Összetett kezében
Egy kis violácska...
Tekintete áhitattal
Néz fel a magasba.

Majd azután felkel,
S az oltárhoz lépked,
S kis virágját odadugva
Hajt fejet és térdet.

Én Uram, Teremtőm!
Melyik is ért többet?
A gyöngyvirág s a sok rózsza,
Vagy az az egy szál viola
Kedvesebb előttem? . . .

— i.

A két morva.

— Irta: DUNAPARTI. —

(Folytatás.)

Hadd szóljon hát az ének a másik morva sarjadékról is: Szepinek a külvilág előtt hivatali főnökéről, négyszemközti lanczmann kamerádjáról.

Elbeszélésemnek a címe: „A két morva,” s eddig csak az egyik drágalátosnak viselt dolgairól beszéltem valami keveset, míg a másiktól hallgattam. Jelen alkalommal a másiktól akarok zengeni, csevegni egy dicshymnuszt. Ez a Johann von Pripicsek „nagyságos úr” nemcsak egyike volt az akkori jött-ment gárda alakja közt a legérdekesebb példánynak, hanem a ravaszágnak, a csúszó-mászó, tolakodó egyéneknek valóságos mintaképe volt. Ilyet ritkán, csak hosszú időközökben produkál a nagy termézet.

A közmondás azt tartja, hogy az ördögök között a sánták a legvakmerőbbek és leggonoszabbak, már pedig ez a Pripicsek tens úr még az ördögök eme sántáján is túltett ravaszág és agyafúrtság tekintetében, dacára annak, hogy sánta sem volt.

Az emberekkel bánni kiválóképpen tudott; minden körülményhez alkalmazkodott s mindent kiaknázott a saját céljaira. Dehogy szalasztott volna el egyetlen alkalmat is, amiből neki valami haszna volt. Akár hivatali, akár magánügyi dolgról volt szó, azt mind a saját maga előnyére aknázta ki. Közmondássá vált már az, hogy: Ki Pripicsekhez folyamodik, — Dolga annak jól végződik! — Meg is mutatta azt, hogy minden dolgát, ügyét, baját elvégzi annak, ki magát reá bizta, de hogy azután mibe került az a nagy bizalom, arról tán jó lesz hallgatni, mert még az abból az időből magának itt maradt huszárok valamelyike meg talál neheztelni az igaz szó megmondásáért és csakugyan valóra válik az a magyar közmondás: „Szólj, igazat, betörök a fejed!” — Node nem baj, próbálták azt már többen is, hogy szittya koponyámon léket nyitnak s azon eresztik ki a fölösleges gázt a felsőparlamentemet képező kobakomból, de hála a Mindenhatónak s kobakom erős szerkezetének, ez még eddig nem sikerült senkinek, de még a golyónak sem, s reményelem, hogy ezután sem fog sikerülni. Nem is ajánlom a megpróbálását!

Hanem hát gyerünk csak tovább s zengjünk hősi dalt történetünk másik morvájáról. — Hanzi, — a főnök úr — Szepinek, a drága földinek tiszteletére a hivatali beiktatás után magnum áldomást rendelt a morvák és hasonló nációbeliek által sűrűn látogatott „Goldene Esel” című fogadóban, melyre kötelező volt a megjelenés minden „Güt gesinn” beamternek. Ezuttal a magyar konyha remekeinek

tehát az államnak elvetnie a vallást anélkül, hogy magát az örvénybe, romlásba ne döntse. A vallás az összetartó kapocs, — a vallás az állam lelke — mely nélkül egy perczig sem állhat fenn.

Dr. Wimmerth Béla.

Iskolaszéki gyűlés.

Városunk róm. kath. Iskolaszéke mult vasárnap Schmidt János kanonok elnöklete alatt szépen látogatott ülést tartott.

Tárgyalás előtt Rózsahegygy Gyula, Meiszner János és Tragor Károly letették a tagsági esküt.

Az elnök jelenté, hogy jövő tanévre a közép-városi elemi leányiskola összes osztályait igalmas növérkek veszik át.

A kisváci menhely keletkezésének és jogi kérdésének felderítésére bizottság küldetett ki. Ezen intézkedésre az adott okot, hogy a város az évi 200 K hozzájárulást attól tette függővé s jövőre ahhoz mérten kész állandósítani.

Ezután a külsőtelki iskola ügye került sorra. Az iskola létesítése, telekvétel, építés, felszerelés stb. circa 20—21 ezer koronát kíván, figyelmen kívül hagyva ezúttal a tanító javadalmazását. A gyűlés a városhoz intéz átiratot illetve kérvényt: vajjon a jelzett összegből mennyit hajlandó költségvetésébe fölvenni, mert attól függ az iskola létesítése.

Ismét egy bajos ügy következett: az alsó-városi ovoda vagyoni állása, melynél a költségvetési tervezet 300 K hiányt mutat. A gyűlés ez ügyben is a városhoz intéz kérelmet az ovónő eddigi fizetésének állandósítása, dajka díjának emelése s a házbér utalványozása iránt.

A délelőtti tanítás nagyszabású kérdése jövőre maradt. Jelentős okok szólnak mellette, de (főképen pedagógiai szempontból) alapos aggodalmak ellene is, melyek egybevetése megfontolást kíván.

Végül a kérvények és folyó ügyek intéz-

mindegyike számúze volt az asztalról s a kiténtetett egyén hazájabeli ételek kerültek terítékre. Nem hagyták ki az ágyúgolyóbis nagyságához hasonló és nagyságú gombóczt sem. Erről a gombócztól, azaz furkóról, vagy amint nálunk nevezik: gölödényről így szól a mese:

Egyszer a morva gazdasszonyok egyike valamelyik komaasszonyánál eltrécselte az időt. Véletlenül az órára tekintett s látta, hogy nagyon közel van a dél, neki pedig ebédet is kell az ura számára készíteni. Kapta magát s futott hazáig, hogy még délig valamit készíthessen, mert az ő drága Tonkója éhen nem maradhat, s csinál most olyant, amilyent még Tonkó nem evett, de ő sem s így a véletlen adta meg neki az útmutatást az általa elkészítendő különleges ételhez. Megszületett tehát a gombóc. Mikor be akarta tálalni az ételt, megbotlott valamiben — a gonosznyelvek azt mondják, hogy a komaasszonyánál a sörös kancsó fenekének gyakori nézegetése következtében — s elejtette a nagy cseréptálat s a mai dícsőséges főzet a konyha padlójára tálalódott fel. Az asszony megjedt, kiszaladt a konyhából s a konyha ajtaját nyitva hagyta. Bejöttek a ludak s neki estek nagy gágogással a gombócznak, de miután olyan kemény volt, hogy csőrükkel sem tudtak belőle semmit sem lecsipni, ennél fogva maguk előtt tolták, gurították ki az utcza közepéig. Közben vágatva jött egy számár. Mikor a gombócchoz ért, nagyot horkantott s ijedtében megállott az általa még eddig soha sem látott szörnyalak megpillantásakor. Azt hitte, hogy reá nézve valami különösen veszedelmes állatfélélet lát

tek el, köztük az évrő vizsgák sorrendje, mely szerint azok jun. 3. a felső és alsóvárosi iskolákkal kezdődnek s jun. 20. a polgári iskolával záródnak.

Haruspex.

A gyűlölség sugallja szótát,
Dühöd egészen elvakít,
S „haruspex“-eknek csüfolod a
Krisztusnak fölcent papjait.

Megbélyegzést, gyalázatot tán
Személyre óhajt szórni szád,
De kertbe néző mészárosként
Taglód nem kellő helyre vág.

„Haruspex“-kaszon gúnyolódván
Cátó, a büszke római,
Tanukra s szertartásaikra
Kivánta gúnyját ontani.

Te Cátó nyomdokin haladva,
Ha ezt a gúnyszót harsogod:
A Krisztus papságának elvét
S szent ténykedését gúnyolod!

E csüfolódást üzve-hajtvá
Hát tévedésed szörnnyű nagy!
— A Krisztust köpködők fajának
Szánalmas epigonja vagy! . . .

H . . . x.

H I R E K.

Főpásztori körlevél.

Csáky Károly Emmanuel gróf, vaczi megyés Főpásztor ónagyméltósága ezidei VI. számú körlevelében beszámol a különböző czélokra befolyt kegyes adományokról; közöl két miniszteri döntvényt, melyek szerint a *communitas* és *communitas parochiana* a *visitatio canonica*-ban polgári községet jelent, s hogy az egy-

maga előtt. Hirtelen megfordult s hátulsó lábával nagyot rúgott a gombóc felé. El is találta patájával a veszedelmes csuda-alakot, de akkorát talált rúgni, hogy a gombóc csak a harmadik falu végén állott meg. Innen, miután még ismeretlen és olyan váratlan volt a megjelenése, kirendelt karhatalommal vitetett a község házára s ott közszemlére tétetett ki fegyveres rendőrök őrizete mellett. A kupaktanács pedig kimondta rá a halált. Miután pedig felakasztani nem tudták, ennél fogva határozatba ment a községi mészáros által való leszúrása. Másnap megtörtént az ítélet végrehajtása. A mészáros nagy félelemmel fogott a munkához, de miután a szúrás alkalmával nem hanykolódott s hozzá még nem is sivitott, ő is megbátorodott. Az ítélet végrehajtása után jelenté a tanácsnak, hogy ennek a valaminek csontja nincs, ez valami idegen országbeli állat, tehát megehető, csak a köntöséből kell kiszedni, vagyis a bőrt le kell húzni róla. Határozatba ment tehát, hogy ezt csak a községi elöljárók fogyasztsák el, ünnepi lakoma kísérete mellett. Ennek hamarosan hire terjedt a faluban s mindenki sietett megnézni, hogy miként vetközteti ki köntöséből a mészáros az idegen országból idevetődött állatot. Különösen az asszonyok voltak kíváncsiak, mert az ilyesmi őket nagyon érdekli. Ennek emlékére azután az asszonyok is csináltak lisztből ehhez hasonló alakú enniat, ami a morváknak nemzeti eledelüké vált, mint a magyarnak a töltött káposzta. A kupaktanács pedig megsütve, arányos adagokban elfogyasztotta az 5 napos gombóczt s rá fogták, hogy

házi járulékokat cselédjei helyett a bérlő nem köteles fizetni, hanem az egyházi járandóságok a községi költségvetésbe beilleszthetők; végül személyzeti ügyekkel záródik a körlevél.

— **Hirek a bérmautáról.** Időrendi csoportosítással az alábbiakban adjuk ama híreket, melyeket helyi levelezőink a bérmautáról lapunkkal közöltek.

Soroksárról. Soroksár népe különös előszertartással viseltetik az egyházi szertartások iránt. Nem ismer fáradságot, nem ismer áldozatot, ha arról van szó, hogy külsőleg is mutassa hitének erősségét és vallásosságának bensőségét. A most lefolyt bérmautás a legjobban dokumentálja ezeket. Már egy-két héttel a bérmautás előtt megalakult Ransburg Hugó dr. községi főorvos vezetésével egy szűkebb körű bizottság, amely irányította a bérmautás külső fényét és díszét. Folytak a nagy készülődések; a bevásárlások, a szép díszítések sok és szives gondot okoztak. A templomtéren a község saját költségén egy fővárosi díszítővel és vállalkozóval fényes díszkaput emeltetett püspöki czimerrel és színekkel gyönyörűen dekorálva, amely igen imponált úgy nagyságával, mint kellemes összeállításával. A templomon, templomtéren, az iskolakon, a község házában és az egész főúton sűrűn lengtek a pápai, püspöki és nemzeti zászlók. Több magánház is csinosan fel volt díszítve. — Jung János segédpüspök úr óméltósága már 15-én délután érkezett Hanusz Zoltán püspöki szertartó kíséretében. Utjában bement a templomba és rövid ima után megtekintette az egészet; minden után kérdés-közdött és a legnagyobb örömeinek és meglepedésének adott kifejezést. Estefelé látogatást tett Drexler Antal takarékpénztári vezérigazgatónál, ahol nagyilekű leereszkedésével és szeretetreméltóságával mindenkit lebilincsel. Még az este folyamán megérkeztek: Gossmann Ferencz apátkanonok, irodaigazgató, Drexler Antal dunaharaszti plebános, lovag Rapcsák

még jó is volt. Jó volt, de nem a gombóc, hanem a közkölségen beszerzett 2 hordó árpalé.

Ez a gombóc története. Hogy igaz volt-e, azt nem tudom, én is csak úgy hallottam valamikor gyermek koromban olyan egyéntől, aki úgy szerette a morvát gombóczával, mint én a gombóczt a morvával.

Ez sem maradhatott tehát ki az ünnepi lakomából, hanem itt már nem az ünnepi árpalé járta, hanem a kitűnő tüzes magyar bor, mit a morvák többre becsültek a sörnél s ebben igazuk is volt. Az ünnepi lakoma alatt, nem tudni, hogy hányadik morva fogásnál felállott a kerületi basa s felköszöntött mondott először a császárra, aztán az ünnepelt honfiktársra. Mikor szavait bevégezte, hátrafordult s az oda kirendelt Fáraó ivadéknak oda ordította: Sie Primeiger, jez! Gotterhalte! s feszes tartásban hallgatták végig a hóhérnótát, mit a füstösök akarva-nemakarva húztak. A vége pedig szűnni nem akaró „Hoch“ lett. Másnap azután általános munkaszünet volt a hivatalokban s csak harmadnap szállingóztak be a haza boldogítói, folytatni ott, ahol elhagyták a haza boldogítását, akarom mondani: fosztogatását.

Pripicsek Hanzi boldog volt, de még boldogabb a beiktatott s ünnepi lakoma alkalmából felköszöntött Szepi. A „Goldene Esel“ ebedlő helyisége rég látott ennyi új honfoglalót öreg falai közt! De meg is látszott a magyar nedű felesleges elpocsékolásának nyoma mindenütt, az egész fogadóban. Pripicsek Hanzi, a boldog főnök, duplán boldog volt ma, még pedig egyrészt azért, mert földijét ünnepeltethette, más-

csúsztatva el a közönség lelkes éljenzése között a püspök urat.

Czeplédről. 23-án délután, a 4 órai gyorsvonattal érkezett Czeplédré Csáky Károly Emlakgróf, váci megyés főpásztor, Gossmann Ferencz oldalkanonokja kíséretében. A vasutnál Gombos Lajos dr. polgármester fogadta az érkező egyházfeljedelmet, majd megindult a bevonulás mintegy 50 tagú bandérium vezetésével, a zászlókkal díszített Rákóczi utcán, a templomhoz. A templom környékét nemzetiszínű és kékbordó színű zászlók díszítették. A diszkapun, mely a templom bejáratától jobbra volt felállítva, hasonló színű zászlók lengtek, közepén az egyházfeljedelemnek virágokkal díszített képével s egyik oldalon „Isten hozott”, másik oldalon „Aldásod reánk!” felirattal. A templomnál, hol a rendőrség huzott kordont s az iskolás gyermekek álltak sorfalat, Horváth József prépost, esperes-plebános a szomszéd községbeli papság élén fogadta az érkező püspököt s azután bevonultak a templomba, a fehér ruhás lányok sorfala között, kik a főpásztor útjába virágot hintettek. A bérmálás másnap délelőtt 9 órakor vette kezdetét, amelyben segédkezett Jung János felszentelt püspök is, aki szintén 23-án délután érkezett Czeplédberczéről Czeplédré. Az elutazás és kikisérés a fogadtatáshoz hasonló pompával vasárnap délután 3 órakor történt, amikor Ónagyméltósága Félegyházára utazott a bérmálás szentségének kiosztása végett.

Szentségimádás a Hétkápolnánál. Folyó hó 22-én a jó hívek buzgó részvétele mellett nyilvános szentségimádás volt a boldogságos Istenanya kegyhelyén, a Hétkápolnánál. Egész napon át voltak adorálók. Délután 1/2 órakor kezdődött a közös imaóra, melyet az oltáregyleti igazgató akadályoztatása miatt Koncz József karkáplán vezetett. Nemkülönbén ő mondotta a befejező litániát is. Szentségimádást Fridrich Sándor szeminaryiumi igazgató intézett a szépszámu hívekhez.

Májusi szentbeszéd. A buzgó hívek kegyeletos tiszteletének, szeretetének és hódolatának emelésére a jó Szűzanya iránt, az elmúlt hét folyamán szónoklatokat tartottak a Hétkápolnánál: Fridrich Sándor, Kestler István, Galambos Sándor, Kokovay István, Bartoss Géza és Halász József.

Egyházmegyei hír. A Fialla Igó elhalálzásával megüresedett jászkarajenői plebánia ideiglenes adminisztrálásával Lihoszith Ignác ottani káplán bízott meg.

Urbán-napi körmenet. Folyó hó 25-én ünnepelte az anyaszentegyház szent Urbán pápa és vértanú ünnepét, amely napon a székesegyházból körmenet indult a Kálváriára, hogy esedezzenek a nagy szent közbenjárásával a buzaföldek és szőlők bő terméseért. A körmenetet Kokovay István nevelőintézeti prefektus vezette.

Keresztjárási napok. Hétfőn, kedden és szerdán tartotta az anyaszentegyház az engesztelés nagy napjait, a keresztjárási napokat. Városunkban a hívek dicséretos buzgalommal vettek részt a körmeneteken, nemkülönbén az iskolák tanuló ifjúsága is. A körmenet az első napon a felsővárosi templomba vonult, másnap a ferenczrendiek, harmadik napon pedig a kegyesrendiek templomába. Hétfőn Bucsek István apátkanonok, alsóvárosi, kedden és szerdán pedig Schmidt János kispap, felsővárosi plebánosok vezették a körmenetet.

Köszönet. A szt. Vincze egyesület javára M. 2 K, Drajkó János 1 K adományozott, a perselyben pedig bejött Müller Anta vendéglőjében 4 K, a Lőházban 16 f, mely szives adományokért köszönetet mond az elnökség.

— Andreánszky Gábor temetése.

Nógrádvármegye, valamint a környék közigazgatási és főúri világának általános részvétele mellett folyt le május hó 22-én Istenben boldogult Andreánszky Gábor báró beszentelése, Alsópetényben. A beszentelési szertartást Galcsik György dr. apátkanonok, szeminaryiumi kormányzó végezte, a környékbeli papság fényes segédkezésével. A ravatalt számtalan koszorú díszítette, fonva a legnagyobb kegyelet és szeretet virágaiból. A beszentelési szertartáson városunkból is számosan megjelentek. A koporsót másnap Pusztabodonyban helyezték siri nyugovóra a családi kriptában. — Ny. b!

Konkurzus. A világi papságra lépni kívánó tanuló ifjak felvételi vizsgálata a váci egyházmegyében az idén folyó évi július hó 3-án délelőtt 9 órakor fog a váci püspöki palotában megtartatni. A felvétel a VI., VII. és VIII. osztályokból történik. Pályázóktól teljes ismerete kívánatik a magyar nyelvnek, — de előnyben részesülnek a több nyelven beszélők. A felvételi vizsgálatot megelőző napon, az az folyó évi július hó 2-án folyamodók tartoznak megjelenni és bizonyítványukat, keresztleveleiket, valamint netáni egyéb okmányokat a püspöki hivatalban letétbe helyezni.

Balás püspök körlevele. Sipeki Balás Lajos rozsnyói püspök úr ömeltósága ezidei X. számú körlevelében ismerteti a Szentegésatyja válaszáat a magyar püspöki kar hódoló gratulációjára; megold néhány kérelmet az új házassági törvényt illetőleg; közöl négy tanügyi dolgot; konkurzust hirdet a kispapságra, melyet július 2-án tart meg s a felvétel a IV — VIII. gimn. osztályokból történik; jelenti, hogy a kath. tanítók segélyalapjának központi bizottsága aug. 27-én tartja közgyűlését Budapesten; ajánlja a „nógrádvármegyei nemzeti intézet” pártolását; tudatja, hogy Nagyboldogasszony napján II. orsz. zarándoklat indul Lourdesbe; megküldi káplánjainak Reviczky Aladár művecskéjét a gyakori szent áldozásról, hogy a gyakori szent áldozást a hívek között terjesszék; végül szól a hivatalos felterjesztésekről s azok külalakjáról, — és személyzetiekkel rekeszti be körlevelét.

— Havi ülés a hengermalomban.

A „Váci Hengermalom Rézvénytársaság” igazgatósága csütörtökön délelőtt tartotta meg a havi ülését. Jelen voltak Zádor János dr. elnöke alatt: Gosztonyi Tibor, Huber József dr., Miltényi Aurél, Muslay Gyula, Schweitzer Lipót és Gindrich József. Elmaradásukat kimentették: Bér Gyula, Nagy Sándor és Serényi János gróf. Az üzemi jelentés szerint az üzem redukáltan nappal rendben folyik, minden akadály nélkül. Az üzlet menete igen lassú, mert a folytonos árhullámzások a vevőket vásárlásra nem ösztönzik és mindenki csak a napi szükségletet szerzi be. Nyersterménnyel a vállalat a jövő hó végeig el van látva; lisztkészlete igen csekély, korpakészlete pedig nincsen. Az üzembeszűntetést illetőleg az igazgatóság elhatározta, hogy — ha csak az üzleti viszonyok az ellenkezőjét nem kívánják — nem szünteti be, tekintettel az amúgy is redukált üzemre. — A felügyelőbizottság múlt hó 27-én úgy a könyveket, mint a pénztárt felülvizsgálta és minden tekintetben a legnagyobb példás rendet találta.

A múzeum gyarapodása. Örömmel jegyezhetjük fel, hogy múzeumunk napról napra gyarapodik. Mint az egyesület vezetősége jelenti: Csik-Volecz Sándor a Világkrónika 50—52-ik számát, Schneller Albert 1 tajték-pipát, 4 ezüst és 1 rézpént, Havas hajóalmási térfelügyelő pedig I. Ferdinánd polturáját juttatta a múzeumba. — Az elnökség ezúton is hálás köszönetét fejezi ki a szives ajándékokért.

Hussárok gyónása. Mult vasárnap végezte a helybeli honvédhuszár ezred római katolikus vallású legénysége husvétii szent gyónását és áldozását, példás buzgalommal s igen tekintélyes számmal. Nem csekély elismerés kell, hogy osztályrésze legyen ezért a derék fensőbb katonai hatóságnak is. A legénység előzetesen alkalmi oktatásban részesült, melyet Galambos Sándor tb. szentszéki ülnök, sekrestyeigazgató-karkáplán mondott.

Kispapok majálisa. Mult szombaton majálist rendezett a váci papnevelőintézet gondos előljárósága a növendékeknek, hogy akik a lelkiek és szellemiek terén oly fárasztó munkát végeznek, kivegyék részüket egy kis szórakozásból és pihe-nésből is a természet szépséges ölében. A majális a kies katalinai völgyben volt, a katonai cél-lövő hely közelében. Résztvett a majáliston az előljárókon kívül a központi papság több tagja is, nemkülönbén az intézet több barátja. A kirándulás vidám hangulatban a késő esti órákig tartott.

Főúri esküvő. Fényes főúri esküvő leszén folyó hó 30-án a szomszédos Vácdukan, melyről a következő értesítést vettük: kisserényi Serényi János gróf, a magyar főrendiház örökös tagja és neje cserneki és tarkeői Dessewffy Irma grófné örömmel tudatják Elsa leányuknak revisnyei Reviczky József és neje szentmiklósi és óvári Pongrácz Irma grófné fiával, revisnyei Reviczky Tibor tartalékos huszár hadnagy és az államtudományok tudorával folyó hó 30-án Vácdukan történendő egybekelését. — Vácduka, 1908. május havában. — Revisnyei Reviczky József év neje szentmiklósi és óvári Pongrácz Irma grófné örömmel tudatják Tibor fiuknak, cs. k. tartalékos huszárhadnagynak és az államtudományok tudorának, kisserényi Serényi János gróf, a magyar főrendiház örökös tagja és neje cserneki és tarkeői Dessewffy Irma grófné leányával, kisserényi Serényi Elsa grófnéval folyó hó 30-án Vácdukan történendő egybekelését. — Debreczen, 1908. májushavában.

Tűzoltók táncvigalma. A váci önkéntes tűzoltó-testület működő tagjai 1908. május 31-én a polgári lövölde kerthelyiségében és összes termeiben a temetkezési segélyalap javára zártkörű nyári táncvigalmat rendeznek. Beléptidij személyenkint 1 korona, családtagok három személyre 2 korona 40 fillér. Levonulás d. u. 3 órakor. Kezdeté d. u. 1/2 órákor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. — Meghívó kívánatra előmutatandó.

Kérelem. Azon tisztelt gazdákat, kiknek az idej vetésnél alkalmuk volt az időkülönbséget az impregnált és a nem impregnált takarmányrépamag kikelése között megfigyelni felkérjük, sziveskedjenek eziránti tapasztalataikat, akár honnan szereztek is be a nem impregnált répamagot, közvetlenül Mauthner Ödön magkereskedésével, Budapest, Rottenbiller utca 33. közölni. Miután az idej pontos megfigyelésekre a Mauthner cégnek úgy a tiszta igazság mint a közérdek szempontjából szüksége van, nagyon kéri, előzetes köszönetének hálás kifejezése mellett, aténylegesen a datokat 8 nap alatt akár levelezőlapon is, vele tudatni.

Apró hírek. Sztanek bíró elnöke alatt igen érdekes tárgyalás volt kedden délelőtt a váci járásbírósnál. Özv. Borffy Jenőné feljelentését tárgyalták, ki panaszt emelt Balogh Istvánné ellen, hogy április hó 27-én két leányát meghipnotizálta, úgy, hogy azok súlyosan megbetegedtek s csak gondos orvosi kezelésre épültek fel. Mivel azonban nem volt egészen bizonyos, hogy a leányok a hipnotizálástól lettek-e rosszul, meg azonfelül Baloghné azt állította, hogy ő a leányokat saját kíván-

ságukrahipno tizálta, — bíró a vádlottatfelmentette. — A kereskedelemügyi miniszter költségvetési előirányzatában a vaczi magyar államasúti felvételi épület kibővítésére 60 ezer koronát vett fel. — Vatter Ferencz vaczi siketnéma intézeti tanárt a közoktatásügyi miniszter helyettes igazgatóul rendelte ki az ungvári intézetbe, mivel az ottani igazgató e tanév végéig szabadságoltatott. — Perémi Miklós vaczi adótiszt a bácostolyai adóhivatal ellenőrévé neveztetvén ki, helyébe a pénzügyminiszter Aranyi Adorján abrudbányai adótisztet nevezte ki.

= **A bérmaut befejezése.** Megyés Főpásztorunk ónagyméltósága befejezven apostoli bérmautját, kedden d. e. hazaérkezett székvárosába. — Ugyaneznap este érkezett meg Jung János felszentelt püspök úr óméltósága is, Hanusz Zoltán szertartó kíséretében.

= **Uj számtiszt.** A vacz-egyházmegyei kegyesalapítványi hivatalhoz, a Döme József elnuntával üresedésbe jött számtiszt állásra, a káptalan legutóbbi ülésében Vörös Imre volt adótisztet választotta meg.

= **Pagliano-Sirup.** Az egyedüli valódi, világoskék Girolamo Pagliano védjeggyel ellátott Pagliano-Sirup kiválóságát igazolja ama tény, hogy ezen különlegesség mint a legjobb vértisztítószer, Pagliano-Sirup, folyékony és poralakban 1838 óta sok ezer családnál eredményesen bevált. Kítűnő, orvosi rendelésre enyhén működő hashajtószer, mely a székrekedést és annak hátrányos következményeit megszünteti s vértisztítóan hat. Rendelések czimzendők: Girolamo Pagliano tanárhoz, Florenz (A 71.) via Pandolfini.

= **Szociális diszgyűlés.** Az Ujpesti Keresztény Szociális Egyesület május hó 28-án, Áldozócsütörtökön d. u. 6 órakor tartja I. évi nagy diszgyűlését Ujpesten, a városháza disztermében. A diszgyűlésen csak a meghívó felmutatásával lehet résztvenni. — A diszgyűlés programja a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: *Varázséji* Béla dr. plébános, szentsz. ülnök, diszelnök. 2. Diszszónokok: *Prohászka* Ottokár dr. székesfehérvári megyés püspök és *Huszár* Károly szerkesztő. 3. Elnöki záróbeszéd. — Este 8 órakor 500 terítékű bankett a „Kath. Kör“ összes termeiben. Bankett jegyek előre váltandók.

= **Fü-árverés.** Folyó hó 31-én, vasárnap délután 2 órakor nyilvános árlejtésen el fog adatni az alsóvárosi római kath. temetőben termet fü. Az érdeklődők szíves figyelmét az árverezésre e helyt is felhívjuk.

= **Hástartásban fontos** mohai Ágnesforrás. Bővebbet a megjelent hirdetés.

GSARNOK.

Nagyatyámhoz.

Hetvenkilenczedik
Születésed napján
Felszáll az Egekhez
Szívől jövő imám:
Hogy tartsa meg soká
Drága egészséged,
S boldogságban legyen
Mindig osztályrészed!...

Mostan ünnepeltük
Hatvanadik évét,
Hogy az osztrák zászlót
Budáról letépték
Dicső honvédjeink
S te is ottan voltál,
Véres csatamezőn
Rózsákat arattál.

Nem volt bársony ágyad,
Csak egy csomó szalma,
Mégis oly édes volt
Testednek nyugalma!
Álmodoztál harcrról,
Dicső diadalról
És kivetted részed
Minden zivatarból.

Altató dalod volt
Szellő susogása,
Ébresztőd riadó
S puskák ropogása!
S hasztalan fogadott
Sűrű golyó-zápor,
Biztató szavadra
Csatát nyert a tábor.

Ha meg elült a harc,
Tábor tüze mellett
Bajtársiddal híven
Megosztád kenyered!
S elbeszélgettetek
Ósi dicsőségről
S ránk hasadó büszke,
Fényes jövendőről.

Huszonhét csatának
Diadalmas hőse,
Kire büszkén tekint
Sok dicsőült őse:
Viseld ősi neved,
Élvezd dicsőséged,
Tartson meg az Isten
Még sokáig téged!

Palugyay Antal
Neve legyen áldott,
Ki e szép hazáért
Annyi vihart állott!
Legyen reá büszke
Magyarok hazája:
Ezt kívánja szívből
A hős unokája!...

Borffy Auróra Jenő.

Irodalom.

Az **Örökimádás** című katolikus folyóirat, melyet *Makay* Lajos szerkeszt nagybuzgalmú ügyszeretettel, májusi füzeté rendkívüli dús tartalommal jelent meg, melyből különösen kiemelendők a következő cikkek: *Fischer* Colbrie Ágost dr. kassai püspök: *Oremus pro Pontifice nostro Pio.* — *Horváth* Ferencz: *X. Pius. Költemény.* — *Mészáros* Aladár: *A májusi ájtatosságok.* — *M. L.: Maria Reparatrix.* — *Kis történetek.* — *Reviczky* Aladár: *Szent Paszkál életrajza. V. fejezet. A kolostorban.* — *Szentek gondolatai.* — *M. L.: Egy zsidó zongoraművész megtérése.* — *Timár* Kálmán: *Az „Anima Christi“ szerzősége.* — *Reviczky* Aladár: *A gyakori szent áldozásról.* — *M. L.: Szent-ségi csoda francia földön. Faverney 1608. május 24.* — *Prohászka* Ottokár: *Áldozócsütörtök.* — *Magyarország és a nagyvilág.* — *A konstantinápolyi zsidó fiú.* — *Központi tudósító.* — *Hasznos tudnivalók: 1. Oltáregyesületi búcsúkról. 2. A villanyvilágításról és az oltáregyesületi ügyek.* — *Kiállítási Szemle: Székesfehérvár, Kalocsa, München.* — *Jubileumi Közlöny.* — *Jubileumi péterfillérek.* — *Jubileumi ünnep a fővárosban.* — *E valóban életrevaló folyóirat a Központi Oltáregyesület (Budapest, IX. ker., Üllői-ut 75.) kiadásában jelenik meg s előfizetési ára egy évre csak 3 korona. Ajánljuk t. előfizetőink pártfogásába.*

Középkori pápai adókönyvek. A Szent-István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának kiadványa. Irta: *Lukcsics* József dr. Budapest, 1908. Ára 60 fillér. — A kö-

zékpor nagyszerű keresztény vállalatának anyagi rendezésére olyan nagy összegek voltak szükségesek, hogy azokat a pápák saját jövedelmeikből kihatani nem tudták. Csak az egész keresztény világ megadóztatásával lehetett ezeket az egész keresztény világot érdeklő ügyeket rendezni. A pápai kincstár kötelezettségeket rótt tehát minden nagyobb beneficium élvezőjére. Hazánkban a kereszténység közösczéljaira kivett pápai adók szedése a XIII. század elejétől kezdődik s ezen adók legnagyobb részét a pápai kinevezésekért járó díjak tették, amely díjaknak *servitium* volt a neve. *Servitiumot* fizettek a főpapok minden olyan javadalomért, amelynek évi jövedelme 100 arany forintnál többre rugott s a *servitium* a XIV. század közepe óta az adományozott javadalom évi jövedelmének egy harmadával volt egyenlő. Mindenjavadalomért járó *servitium* pontosan meg volt állapítva a Camera apostolicában vagy a bibornoki kollégiumnál őrzött díjjegyzékben. Az adókönyvek reánk maradt része becses forrása nemcsak a középkori egyházi, hanem a hazai történelemnek is. Amint szerző összeállítja és ismerteti e taxakönyveket, azonnal nyilvánvaló lesz, hogy adataik minő fontos segédesszközök a magyar papság archontológiájának összeállításához. Az egész magyar katolikus világ képét visszatükröztetik ez adatok s különösen a történelmi kutatásnak mai iránya mellett igen becsesek, amikor t. i. még azok is nagy súlyt fektetnek a gazdasági viszonyok ismeretére, kik a gazdasági viszonyok túlságos fontosságát hirdető történelmi materializmustól távol állanak. *Lukcsics* József tanulmánya úttörő é téren. S azt hisszük, hogy az általa most megmutatott ösvény még sok érdekes, perdöntő adathoz fogja elvezetni történetíróinkat. A füzet ára 60 fillér. Megrendelhető a Szent-István Társulat könyvkereskedésében, Budapesten, IV., Kecskeméti utca 2. szám.

Hátrálékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy tartozásaikat lapunk kiadó-hivatalánál mielőbb kiegyenliteni sziveskedjenek.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. G. Tessék előbb megírni, hogy a vers saját alkotása-e, avagy idegen, mert előttünk nagyon gyanusnak tűnik fel.

W. B. dr. A kilátásba helyezett cikkekkel szintén hálás köszönettel vesszük. — A legszébb tisztelet!

H. I. Mäskor gondosabb és olvashatóbb kéziratot kérünk, mert így igen sok vele a baj. — Üdv!

L. E. Fő mindig a gyors és lehetőleg rövid értesítés, mert a nehéz küldeményekért sokat kell fizetni. — Köszöntés.

B. I. A temetés a budai oldalon történt, a farkasréti temetőbe.

i. A hosszas hallgatás után szeretettel köszöntjük!

Nyilttér.

Henneberg-selyem csak egyenesen rendelve! — fekete fehér és színes, 1 75 krtól 11 frt 35 krig meterenkint, blúzokra és ruhákra. Bér- és már vámmenlesen házhoz szállítva. Dús mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyemgyára, Zürich

Értesítés

a váczi római kath. Iskolaszék 1908. május hó 24-én tartott üléséből.

A váczi római kath. Iskolaszék felügyelete alatt álló elemi és polgári iskolákban az évfáradó osztályvizsgálatok a következő napokon tartatnak meg:

1. A felsővárosi	III. leány-osztban	jún. 3-án d. e. 8 órakor,	o. t. Zsarnóczay Lászlóné.
2. A „	III. fiú-osztban	„ 3-án d. u. 2 órakor,	o. t. Várnay János.
3. A „	IV., V., VI. leány-osztban	„ 4-én d. e. 8 órakor,	o. t. Dobó Katinka.
4. A „	IV., V. fiú-osztban	„ 4-én d. u. 2 órakor,	o. t. Szarka József.
5. A „	II. leány-osztban	„ 5-én d. e. 8 órakor,	o. t. F. Nagy Berta.
6. A „	II. fiú-osztban	„ 5-én d. u. 2 órakor,	o. t. Fodor Imre.
7. A „	I. leány-osztban	„ 6-án d. e. 8 órakor,	h. o. t. Lencső Ilonka.
8. A „	I. fiú-osztban	„ 6-án d. u. 2 órakor,	o. t. Kozeluha Sándor.
9. Az alsóvárosi	II. vegyes-osztb.	jún. 4-én d. e. 8 órakor,	o. t. Jankovics Ernő.
10. Az „	I. vegyes-osztb.	„ 5-én d. e. 8 órakor,	o. t. Bartoss Pál.
11. Az „	III., IV., V. leány-osztban	„ 6-án d. e. 8 órakor,	h. o. t. Bartoss Amália.
12. A középvárosi	I. fiú-osztban	jún. 9-én d. e. 8 órakor,	o. t. Miokovich Antal.
13. A „	II. fiú-osztban	„ 10-én d. e. 8 órakor,	o. t. Vörös Ferencz.
14. A „	III. fiú-osztban	„ 11-én d. e. 8 órakor,	o. t. Tóth Ferencz
15. A „	IV. fiú-osztban	„ 12-én d. e. 8 órakor,	o. t. Paull Béla.
16. A „	V., VI. fiú-osztban	„ 15-én d. e. 8 órakor,	o. t. Kökény Ferencz.
17. A középvárosi	I. leány-osztban	jún. 9-én d. e. 8 órakor,	o. t. Virginia irg. nővér.
18. A „	II. leány-osztban	„ 10-én d. e. 8 órakor,	h. o. t. Schmidt Erzsébet.
19. A „	III. leány-osztban	„ 11-én d. e. 8 órakor,	o. t. Róza irg. nővér.
20. A „	IV. leány-osztban	„ 13-án d. e. 8 órakor,	o. t. Antónia irg. nővér.
21. A polgári	I. leány-osztban	jún. 16-án d. e. 8 órakor,	o. t. Karola irg. nővér.
22. A „	II. leány-osztban	„ 17-én d. e. 8 órakor,	o. t. Blandina irg. nővér.
23. A „	III. leány-osztban	„ 19-én d. e. 8 órakor,	o. t. Anna irg. nővér.
24. A „	IV. leány-osztban	„ 20-án d. e. 8 órakor,	o. t. Vilma irg. nővér.

A felsővárosi osztályok vizsgálatai a felső-, az alsóvárosi osztályokéi az alsóvárosi iskola épületben, a középvárosi fiú-iskolásokéi a Szent Miklós-téri iskola épületben, a középvárosi elemi és polgári leány-osztályok vizsgálatai a Karolina leányiskola épületben tartatnak.

Magánvizsgák. A polgári, valamint az elemi iskolák magántanulói június 22-én (hétfőn) d. e. 8 órakor vizsgáznak a „Karolina“ leányiskola épületben. Ily vizsgára június 20-ig előre kell jelentkezni az igazgatóságnál.

A szent gyónást a felsővárosi iskola leány-osztályai május hó 29-én, fiú-osztályai pedig május 30-án d. u. 2 órakor a felsővárosi templomban, az alsóvárosi iskolások május 30-án d. u. 2 órakor a Székesegyházban, a középvárosi elemi fiú-iskola növendéksége június 3-án d. u. 2 órakor, a középvárosi leány-iskola növendéksége június 6-án d. u. 2 órakor, a polgári leány-iskola növendékei június 13-án d. u. 2 órakor végzik, a szent áldozást pedig ugyanott másnap reggel a tanuló ifjúság miséje alatt.

Kézimunka-kiállítás. A felsővárosi iskolában június 4-én lesz, az alsóvárosiban június 6-án, a középvárosi elemi és polgári leány-iskolában pedig június 29-én.

Tornavizsga. A középvárosi fiú-osztályok tornavizsgája június 11-én d. u. 5 órakor lesz a Flórián-utcai tornahelyiségben.

A tanév június 30-án reggel 8 órakor a Székesegyházban megtartandó „Te Deum“-mal ér véget, ugyanaznap fognak a bizonyítványok és Értesítők is kiosztatni.

Az összes vizsgálatokra az Iskolaszék tagjait, szülőket és érdekelteket teljes tisztelettel meghívja

Az iskolaszéki elnökség.

H I R D E T É S E K.

Amatőr
fényképezőknek

kifogástalan, alig használt gyönyörű gépet finom bőrtáskával és statívval feleáronban 150 koronáért adok el.

Bogoss Béla
Tápé, Szeged mellett.

Táncztanítási tanfolyam.

Perreyné, Vác város köznevelésnek örvendő táncztanárnője, szakszerű oktatását június hó 24-én kezdi meg a Székesegyházteri régi fiúiskola emeleti termében.

Perreyné kitűnő oktatása mellett kiváló gondot fordít az illemszabályokra s azokat mintaszzerű avatottsággal és taktikával kezeli, czélja lévén nem fél, hanem egész munkát végezni, amire eddigi buzgó és eredményes tevékenysége teljes garanciát nyújt.

Tanítja a boszton-tánczot is, aki tanulni akarja, mert ezen táncz nem kötelező s mostanáig sem udvarképes, — s megtanítja úgy, mint bárki más!

Beiratás az említett épületben június 24-től kezdve d. e. 10—12-ig és d. u. 5—7-ig.

Kéri a n. é. úri családok szives pártolását.

Földbirtokos urak

szives figyelmébe.

Van szerencsém a mélyen tisztelt uraságot értesíteni, hogy 32 év óta Váczon fennálló jóhírnevű kötélgyártó üzletemben

gabona-kéve kötelek

nagybani előállítását rendeztem be és minden igyekezetemet oda irányítom, hogy — miként az általam előállított többi áruimnak sikerült lehet legjobban hírnevet szerezni, úgy a gabona-kéve kötőimet is iparkodom a lehető legjobb minőségben, a legolcsóbb áron előállítani, hogy már az első évben alig kerülnek többre a zsúp-szalma értékénél.

Ezen kötelek azonban 5—6 éven át használhatók.

A mélyen tisztelt földbirtokos uraknak szives támogatását tisztelettel kérem

Klapaty János

kötélgyártó,

Vác, Széchenyi utca 3. szám.

SIRUP-PAGLIANO

a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszűnteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csúsz, közhányor stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A. 71.) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A. 71.) Mariabilferstrasse 48. Gyógyszerárak főlerakatként kedvező feltételek mellett ke-restetnek.

182/908.

Püspök-uradalmi tűzifa eladás.

A váczi püspöki uradalom Verőze mellett, az ú. n. „Gimpli“ erdővéd-lak előtt ideiglenes tűzifa raktárt állított fel.

A tűzifa árai méterölemben (2,2 méter magas rakásolásban):

keményhasáb: 32 korona 64 fillér,

puhahasáb: 28 korona 56 fillér,

kemény dorong: 28 korona 56 fillér,

selejtes fa (hasáb, dorong és bot vegyesen) 24 korona 48 fillér.

A vételár a váczi püspöki uradalom központi pénztárába (Seminarium épület) a hét minden napján, — ünnep és vasárnap kivételével — befizethető, honnan is a fa kiadására utalvány adatik, minek ellenében a fa a jelzett faraktárból minden héten szerdán és szombaton elfuvarozható.

A váczi püspöki uradalom

Jószágigazgatója.

Földesurak figyelmébe!

A „Debreczeni gazdasági üzemi Iroda“

Magyarország területén bárhol

igen jutányos feltételek mellett elvállal: gazdasági üzemtervek reális alapokra fektetett kidolgozását, gazdaságok berendezését, felügyeletét és ellenőrzését, számvitel berendezését és ennek rendszeres vezetését; becsléseket és leltározásokat; eljár mindennemű gazdasági ügyekben; elfogad megrendelést minden időben és minden körülményben és nemű prima pirostarka vasmegeyi tájfajta marha szállítására.

Megbízások egyes esetekre vagy éves alapon eszközölhetők.

Ajánlattal szolgál: **Kuczky Emil** v. urad főtitkár gazdasági üzemi irodája

Debreczen, Garay-utca 15.

A VACZI HENGERMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

lisztárai 50 kilogrammonként:

Buzaőrlemény: Asztali dara A B szám 17 K 40 fill. — Asztali dara C szám 17 K 20 fill. — Királyliszt 0 sz. 17 K 20 fill. — Lángliszt 1. sz. 17 K — fill. — Elsőrendű zsemlyeliszt 2. sz. 16 K 80 fill. — Zsemlyeliszt 3. sz. 16 K 60 fill. — Elsőrendű kenyérliszt 4. sz. 16 K 40 fill. — Középkenyérliszt 5. sz. 16 K 20 fill. — Kenyérliszt 6. sz. 15 K 80 fill. — Barnakenyérliszt 7. sz. 14 K 80 fill. 7¹/₂ sz. 13 K 50 fill. — 7³/₄ sz. 11 K 70 fill. — Takarmányliszt 8. sz. 07 K 74 fill. — Korpa finom F sz. 06 K 50 fill. — Korpa goromba G. sz. 06 K 50 fill. — Ocsu 07 K 50 fill. — Konkoly 0 K 00 fill. — Bakköny 00 K — fill. — Pelyva zsákja 0 K. 00 fill.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Váci-körút 68,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgánycséplőgépek, lóhereszeplők, tisztító-rostak, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ekek és minden egyéb gazdasági gépek.

Mit igyunk?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldit fölülmúl
hazánk természetes szén-
savas vizek királya:

A MOHAI AGNES-FORRÁS

Milleniumi nagy éremmel
kitüntetve. Kitűnő asztali,
bor- és gyógyvíz, a gyomor-

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbajosoknak.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav-tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb **gyomor-, légsző- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha gyomor-,
bél- és légszőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéllly.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágy-
hiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a vesebajt
gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha májbjak-
tól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: **T o r d a y J e n ő ú r n á l**